

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1626

av Mikael Oscarsson (KD)

Kortsiktig lösning på personalförsörjningsfrågan inom Försvarmakten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att kalla in krigsplacerade före detta värnpliktiga till repetitionsövningar.

Motivering

Försvarmaktens insatsorganisation skulle ha varit klar nu. Den överhängande anledningen till att så inte är fallet är brister i personalförsörjningssystemet. Bristerna kan knappast heller kallas ringa; det handlar om tusentals soldater som helt enkelt inte finns. Framförallt rör det den kategori gruppbefäl, soldater och sjömän som är tidvis tjänstgörande, och således tjänstgör någon månad per år men har ett civilt jobb vid sidan av. Den 1 januari 2014 var det 2 066 anställda i denna kategori, och målbilden om 9 900 bedöms uppnås någon gång i mitten av 20-talet. Men även beträffande de ”kontinuerligt tjänstgörande”, det vill säga heltidsanställda, soldaterna och sjömännen fattas ett tusental personer och målbilden bedöms uppnås först 2019.

Sverige har inte råd att vänta så länge. Vi har under de senaste åren sett en negativ säkerhetspolitisk utveckling i vår omvärld. Detta har kraftigt accentuerats av utvecklingen i Ukraina. Den militära aktiviteten i Östersjöområdet har också ökat kraftigt. Förvarsberedningen noterade detta i sitt betänkande från den 15 maj 2014 och föreslog därför olika åtgärder i syfte att öka Försvarmaktens förmåga till operationer i vårt närområde. Förmågan till sådana operationer är idag klart begränsad. De föreslagna åtgärderna kommer dock ge utfall först på längre sikt, år 2020 och därefter.

Försvarsmaktens möjligheter att i närtid möta en ytterligare försämrad säkerhetssituation i vårt närområde är och kommer därför vara klart otillfredsställande.

Den mest akuta bristen rör som noterats ovan personalförsörjningen och den brist på möjlighet att samöva förband och funktioner som detta ger upphov till. Enligt nuvarande planering och inriktning bedömer Överbefälhavaren att det nya personalförsörjningssystemet med anställd personal kommer att fungera fullt ut först omkring 2023. En mycket stor del av bl a arméns förband är idag, och kommer för lång tid framåt, därför fortfarande vara bemannade med personal utbildad inom ramen för värnpliktssystemet, d v s de genomförde sin grundutbildning under åren 2005–2010. Genom att de aldrig kallats in till repetitionsövningar har deras kunskaper efterhand blivit inaktuella och förbanden de tillhör inte kunnat samövas. En ytterligare, lika allvarlig konsekvens, är att Försvarsmakten, i brist på förband, inte kunnat genomföra större övningar för att samöva olika funktioner. Därigenom har också befälskårens kompetens att leda komplexa och mer omfattande militära operationer kraftigt urholkats.

Det finns mycket som tyder på att det nuvarande personalförsörjningssystemet i sig självt behöver förändras. En utredare tittar just nu på den frågan. Men oaktat om sådana förändringar sker, är det ett långsiktigt projekt. Vi behöver lyfta frågan om hur Sverige i närtid kan höja vår operativa förmåga. Att enbart fokusera på situationen om tio år är inte tillfredsställande givet det säkerhetspolitiska läget.

Kristdemokraterna föreslår därför att man använder sig av möjligheten att kalla in krigsplacerad värnpliktig personal till repetitionsövningar. Det kräver regeringsbeslut som gör pliktlagen åter gällande. Ett sådant förfarande skulle ge möjligheter till mer omfattande övningsverksamhet och förbättra Försvarsmaktens förmåga i närtid, i väntan på att personalförsörjningssystemet kommer i balans.

Mikael Oscarsson (KD)